

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie **rozwiązania problemu bezdomności zwierząt domowych**

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, spełniając oczekiwania gmin z obszarami wiejskimi od lat postuluje aby uregulować kwestie związane z problemem bezdomności zwierząt, głównie psów i kotów.

Zarząd zaznacza, że na przestrzeni lat 2016 – 2020 do Sejmu wniesiono wiele projektów ustaw o zmianie ustawy o ochronie zwierząt. Były to projekty rządowe oraz poselskie. Wszystkie one były dogłębnie analizowane i opiniowane przez Związek. Niestety, żaden projekt nie zmierzał do dobrych i efektywnych rozwiązań w tym zakresie. Również nie został zakończony proces legislacyjny w odniesieniu do wszystkich wniesionych i procedowanych projektów ustaw.

Zarząd od końca roku 2021 do chwili obecnej obserwuje zapowiedzi płynące z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przygotowaniu projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, szczególnie psów. Chcemy dołączyć do tych, którzy pozytywnie myślą o problemie bezdomności zwierząt i dlatego w imieniu ZGWRP apelujemy o przyspieszenie prac nad projektem ustawy i jak najszybsze wniesienie jej do Sejmu RP.

Jednocześnie Zarząd Związku artykułuje główne oczekiwania w zakresie zmian ustawy o ochronie zwierząt, które – naszym zdaniem – skutecznie mogą wpłynąć na ograniczenie ich bezdomności:

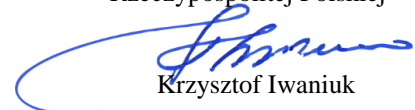
- Wprowadzenie powszechnego obowiązku znakowania (czipowania) przede wszystkim psów i utworzenie centralnego rejestrów psów i ich właścicieli. **Bez tych elementów wszelkie inicjatywy ustawodawcze w zakresie opieki nad zwierzętami i ograniczania ich bezdomności pozbawione są sensu i merytorycznego wymiaru.** Dotychczasowy brak właściwej legislacji w zakresie ochrony zwierząt skutkowałam akceptacją istniejącego stanu, wyrażającego się brakiem odpowiedzialności właścicieli zwierząt, przedmiotowym ich traktowaniem, niekontrolowanym rynkiem obrotu zwierzętami, funkcjonowaniem tzw. mafii hyclowskich, złymi warunkami utrzymywania zwierząt w gospodarstwach domowych i schroniskach, przyzwoleniem na funkcjonowanie podmiotów, które pod pozorem działalności charytatywnej nastawione są przede wszystkim na osiągnięcie nielegalnych zysków z procedurów niemających nic wspólnego z ochroną zwierząt. Zarząd przypomina, że w 2016 r. Zespół ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST podjął prace nad rozwiązaniem problemu znakowania zwierząt domowych. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zadeklarowało wówczas dobrą wolę i zrozumienie dla propozycji strony samorządowej, aby wzorem prowadzonej ewidencji zwierząt hodowlanych wprowadzić system ewidencjonowania i znakowania zwierząt domowych.
- Znakowanie i ewidencjonowanie zwierząt powinno być ustawowym obowiązkiem ich właścicieli, a także odbywać się na ich koszt. Wcześniejsze projekty ustaw w tym zakresie przewidywały możliwość przejęcia przez gminy od właścicieli zwierząt obowiązków pokrywania kosztów identyfikacji zwierząt. Zamiany takie należy ocenić negatywnie, gdyż możliwość wyłączenia przez gminy obowiązków spoczywających na właścicielach zwierząt będzie powodować presję na organy gmin, aby kosztem innych zadań finansowały ustawowy obowiązek właścicieli zwierząt.

- Zaprorowadzenie centralnej ewidencji znakowanych zwierząt, finansowanej z budżetu państwa. Centralna ewidencja doprowadzi do zdecydowanego ograniczenia populacji bezdomnych psów i ew. kotów. W konsekwencji być może nie będzie potrzeby tworzenia w przyszłości wielu bardzo kosztownych w budowie i trudnych w lokalizacji oraz drogich w utrzymaniu schronisk dla zwierząt. Dostęp do ewidencji zwierząt powinien być dla samorządów ciągły i nieodpłatny. Przemawia za tym fakt, iż to gminy, jako kluczowe podmioty w systemie ochrony zwierząt i zwalczania ich bezdomności, nie mogą występować w roli petentów w stosunku do partnerów systemu. Ciągłość, szybkość i nieograniczony dostęp do bazy rejestrowej będą narzędziami wspierającymi skuteczne działania.
- Wobec deficytu schronisk dla zwierząt i niekiedy ich niskich standardów oraz wysokich kosztów ich budowy i utrzymania należy rozpatrzyć ustawowe wzmocnienie zadań powiatów o charakterze pomocniczości w zakresie spełniania roli liderów w budowie nowych schronisk dla zwierząt, dostępnych wielu gminom w granicach powiatu.
- Zdając sobie sprawę z tego, iż dotychczasowe próby uregulowania bezdomności zwierząt w ramach zmiany ustawy o ochronie zwierząt nie kończyły się sukcesem, gdyż każdorazowo próbowano przy tej okazji regulować inne kontrowersyjne obszary związane z chowem i hodowlą zwierząt, Zarząd wnosi o rozważenie unormowania tego problemu w drodze osobnego aktu normatywnego. Na przykład Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna w swoim piśmie nr KILW/068/09/16 z dnia 22 marca 2016 r. przedstawiła projekt zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.). MRiRW w swoim stanowisku z dnia 11 maja 2016 r. przychyliło się do przedstawionych przez Izbę argumentów przemawiających za wprowadzeniem obowiązku oznakowania i rejestracji psów w Polsce. Do takich wniosków sprowadza się także stanowisko Najwyższej Izby Kontroli w raporcie z kontroli wykonywania zadań gmin dotyczących ochrony zwierząt.

Przekazując powyższe, Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej postuluje, jak na wstępie, **o pilne podjęcie działań, które w sposób skuteczny będą zapobiegać powstawaniu bezdomności zwierząt, wyeliminują ich cierpienie oraz wygenerują ład prawny i spowodują znaczne oszczędności jednostek sektora publicznego.**

Warszawa, dnia 24 stycznia 2023 roku

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Iwaniuk